

סְתִים וְגִלְיָא. אורֵייתָא הָכִי נָמִי סְתִים וְגִלְיָא. יִשְׂרָאֵל הָכִי נָמִי דְרָגָא עַל דְרָגָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קמז) מְגִיד דְבָרָיו לְיַעֲקֹב חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. תְּרֵי דְרָגִין אֵינּוּן, יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל, חַד גִּלְיָא, וְחַד סְתִים.

מָאִי קָא מִיִּירִי. אֶלָּא כָּל מָאן דְּאִתְגַּזֵּר וְאִתְרַשִּׁים בְּשִׁמְא (נ"א בְּרִשׁוּמָא) קְדִישָׁא, יְהִיבִין לֵיהּ בְּאֵינּוּן מְלִין דְּאִתְגַּלְיִין בְּאורֵייתָא, כְּלוּמַר, מוֹדִיעִין לֵיהּ בְּרִישֵׁי אֲתוּוֹן, בְּרִישֵׁי פְרָקִין, יְהִיבִין עַלֵּיהּ חוּמְרָא דְפִקוּדֵי אורֵייתָא, וְלֹא יִתִּיר, עַד דִּיסְתַּלַּק בְּדְרָגָא אַחְרָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב מְגִיד דְבָרָיו לְיַעֲקֹב (לְיַעֲקֹב שְׁמִיר). אֶבְל חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ בְּדְרָגָא עַלְאָה יִתִּיר. וְכְתִיב (בראשית לה) לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב וְגו'. חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, אֶלִּין רְזִי אורֵייתָא וְנִמוּסֵי אורֵייתָא, וְסִתְרֵי אורֵייתָא, דְּלֹא יַצְטַרְכוּן לְגַלְאָה אֶלָּא לְמָאן דְּאִיהוּ בְּדְרָגָא עַלְאָה יִתִּיר בְּדָקָא חֲזִי.

וְכֵּה לְיִשְׂרָאֵל הָאִי, לְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה, וְכָל מָאן דְּלֹא אִתְגַּזֵּר וְיְהִיבִין לֵיהּ אֶפִּילוּ אֶת זַעֲרָא דְאורֵייתָא, כְּאֵלוּ חָרִיב עַלְמָא, וּמִשְׁקַר בְּשִׁמְא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּכֻלָּא בְּהָאִי תִלְיָא, וְדָא בְּדָא אִתְקַשְׁר, דְכְתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאַרְצָן לֹא שְׁמַתִּי.

הָא חֲזִי, כְּתִיב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מִשֶּׁה לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁם, אֶבְל לְשַׁאֲר עַמִּין לֹא שָׁם. בְּגִין כֶּךָ דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (ויקרא כ) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר. וְכֵן כְּלָהוּ. יְנוּחוּן אֲבָהֶן דְּעַלְמָא, אֵינּוּן הִלְל וְשִׁמְאִי, דְּהָכִי אֲמָרוּ לְאוּנְקְלוּס, וְלֹא אוּדְעוּ לֵיהּ מְלָה דְאורֵייתָא עַד דְּאִתְגַּזֵּר.

וְנִגְלָה. יִשְׂרָאֵל גַּם כֵּן דְרָגָה עַל דְרָגָה. זְהוּ שְׁכַתּוּב (תהלים קמז) מְגִיד דְבָרָיו לְיַעֲקֹב חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. שְׁתֵּי דְרָגוֹת הֵן - יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל, אַחַד גִּלְיָא וְאַחַד נְסִתֵּר. מַה דָּהּ אוֹמֵר? אֶלָּא כָּל מִי שְׁנַמּוּל וְנִרְשָׁם בְּשֵׁם (בְּרִשָׁם) הַקְּדוּשׁ, נוֹתְנִים לוֹ בְּאוֹתָם דְּבָרִים שְׁהִתְגַּלוּ בַּתּוֹרָה, כְּלוּמַר, מוֹדִיעִים לוֹ בְּרִאשֵׁי אוֹתוֹת וּבְרִאשֵׁי פְרָקִים, נוֹתְנִים עֲלָיו חֲמָרָה שֶׁל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְלֹא יוֹתֵר, עַד שִׁיתְעַלֶּה לְדְרָגָה אַחְרַת. זְהוּ שְׁכַתּוּב מְגִיד דְבָרָיו לְיַעֲקֹב (לְיַעֲקֹב יִפְח). אֶבְל חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, שְׁהוּא בְּדְרָגָה יוֹתֵר עַלֵּיוֹנָה, וְכַתּוּב (בראשית לב) לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב וְגו'. חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל, אֶלִּין סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְהַנְהַגּוֹת הַתּוֹרָה וְסִתְרֵי תּוֹרָה, שְׁלֹא יַצְטַרְכוּ לְגַלּוֹת אֶלָּא לְמִי שְׁהוּא בְּדְרָגָה יוֹתֵר עַלֵּיוֹנָה כְּרִאוּי.

וְכֵּה לְיִשְׂרָאֵל כְּזֵה, לְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה. וְכָל מִי שְׁלֹא נִמּוּל וְנוֹתְנִים לוֹ אֶפְלוּ אוֹת קִטְנָה שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּאֵלוּ הַחָרִיב עוֹלָם וּמִשְׁקַר בְּשִׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהַכֵּל תְּלוּי בְּזֵה, וְזֵה בְּזֵה נִקְשֵׁר, שְׁכַתּוּב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאַרְצָן לֹא שְׁמַתִּי. בַּא רְאָה, כְּתוּב וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מִשֶּׁה לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁם, אֶבְל לְשַׁאֲר הָעַמִּים לֹא שָׁם. מִשׁוּם כֶּךָ דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (ויקרא ב) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר. וְכֵן כְּלָם. יְנוּחוּ אֲבוֹת הָעוֹלָם, הֵם הִלְל וְשִׁמְאִי, שְׁכַךְ אֲמָרוּ לְאוּנְקְלוּס, וְלֹא הוֹדִיעוּ לוֹ דְּבַר תּוֹרָה עַד שְׁנַמּוּל. וְכַא רְאָה, הַדְּבַר הָרִאשׁוֹן שֶׁל

וְתָא חֲזִי, מְלָה קְדָמָא דְאורֵייתָא, דְיְהִיבִין לִינוּקֵי, אֶל"ף בֵּי"ת, דָּא מְלָה